

Студијски програм: МАС Географија
Назив предмета: Хазарди у животној средини
Наставник/наставници: Тин Лукић , Слободан Б. Марковић
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 6
Услов: нема
Циљ предмета Циљеви за наставни предмет „Хазарди у животној средини“ на мастер студијама усмерени су на развој напредних знања, вештина и аналитичких способности студената у вези са разумевањем, управљањем и анализом различитих врста хазарда у животној средини. Они су примарно усмерени на: развијање дубоког разумевања различитих врста природних и антропогених хазарда у животној средини, укључујући њихове узроке, карактеристике, интеракцију и штетне ефекте; упознавање са теоријама и моделима који се користе за анализу и предвиђање хазарда, као и за процену ризика и утицаја на животну средину и људске заједнице; разумевање принципа и стратегија за управљање хазардима у животној средини, укључујући мере превенције, припреме, одговора и обнове након нарушене еколошке равнотеже; анализу утицаја савремених еколошких претњи (попут климатских промена) на динамику хазарда у животној средини и развој стратегија за прилагођавање; развој способности за комуникацију и сарадњу с релевантним интересним групама, укључујући доносиоце одлука, организације цивилног друштва и грађане у вези са управљањем хазардима и промовисањем етичког и одговорног приступа у области заштите природе и очувању ресурса.
Исход предмета По завршетку предмета студент је способан да аргументује и закључује о сложеним и специфичним карактеристикама различитих типова хазарда (природних и антропогених) у животној средини, укључујући њихове узроке, динамику и потенцијалне последице, да примени моделе за анализу и предвиђање хазарда у различитим еколошким контекстима (укључујући процену ризика на животну средину и људске заједнице), да постави оквирне принципе и стратегије за ефикасно управљање хазардима у животној средини (укључујући израду и имплементацију планова за превенцију, припрему, одговор и обнову). Такође, након завршетка практичне наставе у оквиру датог предмета студент је способан да интерпретира, процени и анализира различите нивое рањивости и изложености људских заједница, екосистема и ресурса у контексту одређених типова хазарда, предвиди могуће последице њиховог штетног деловања на животну средину и да развије вештине за ефикасну комуникацију и сарадњу са релевантним интересним групама (доносиоци одлука, организације цивилног друштва и грађани) у процесу управљања хазардима и ризицима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Природни хазарди и ризици у животној средини - уводна разматрања; 2. Класификација природних и антропогених хазарда у животној средини; 3. Каузалност природних процеса и антропогених фактора; 4. Рањивост животне средине; 5. Управљање природним непогодама и хазардима; 6. Процена рањивости; 7. Методе у проучавању природних хазарда и процени ризика; 8. Методе даљинске детекције у проучавању природних хазарда и процени ризика; 9. Геофизичке и геолошке детерминанте нарушавања безбедности у животној средини; 10. Хидро-метеоролошке детерминанте нарушавања безбедности у животној средини; 11. Биолошке детерминанте нарушавања безбедности у животној средини; 12. Мониторинг природних хазарда у животној средини; 13. Мониторинг антропогених хазарда у животној средини; 14. Модели санације, превенције и ублажавања штетних последица у животној средини проузрокованих различитим типовима хазарда; 15. Комуникација и сарадња са релевантним интересним групама у процесу управљања хазардима и ризицима. <i>Практична настава</i> Геостатистичка анализа различитих типова хазарда на датом простору применом ГИС-а. Квантификација хазардних индекса у процени угрожености датог простора. Примена метода даљинске детекције у

геопросторним анализама подручја погођених одређеним типом/типovima хазарда. Израда плана управљања ризиком од природног и/или антропогеног хазарда на одређеном подручју. Израда семинарског рада.

Литература

1. Лукић, Т., Басарин, Б. (2022). *Увод у природне непогоде и хазарде у географској средини*, ПМФ, Департман за географију, туризам и хотелијерство, Нови Сад. ISBN: 978-86-7031-542-6
2. Драгићевић С., Филиповић Д. (2016). *Природни услови и непогоде у планирању и заштити простора*, Географски факултет, Београд.
3. Милановић, М., Ваљаревић, А., Лукић, Т. (2020). *Даљинска детекција у животној средини*. Географски факултет, Београд.
4. Љуштина, А. (2012). *Еколошка безбедност*. Криминалистичко-полицијска академија, Београд.
5. Wisner, B., Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I. (2003). *At Risk: natural hazards, people's vulnerability and disasters*. Routledge, London.

Број часова активне наставе: 4

Теоријска настава: 2

Практична настава: 2

Методe извођења наставе

Метода усменог излагања, метода разговора, илустративно-демонстративна метода, метода практичних активности, теренски рад.

Оцена знања

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	до 5	писмени испит	
практична настава	до 5	усмени испт	30-45
колоквијум-и	до 40		
семинар-и	до 5		